

KONCEPCE STRATEGICKÝCH MÍST

A) Úvod

1. zasedání 34. synodu přijalo koncepci strategických dlouhodobě podporovaných kazatelských míst (usnesení č. 54), která mu byla předložena v tisku č. 18/5B. Synod zároveň uložil synodní radě, aby ***v návaznosti na přijatou koncepci strategických dlouhodobě podporovaných kazatelských míst předložila 2. zasedání 34. synodu související návrhy změn církevních řádů.***

Synodní rada pověřila přípravou návrhu změn řádů poradní odbor organizační a právní (POOP).

Uvedení koncepce do života sborů bude vyžadovat změny Církevního zřízení a změny několika dalších řádů, které přiměřeně upraví:

- a) zřizování a rušení strategických dlouhodobě podporovaných kazatelských míst,
- b) fungování správních orgánů a sborového shromáždění ve sborech, kde byla tato místa zřízena.

POOP se shodl na tom, že správním orgánem sboru se strategickým dlouhodobě podporovaným kazatelským místem by měla být zásadně správní komise jmenovaná synodní radou. Farář ustanovený ve sboru musí být předsedou nebo místopředsedou správní komise. Staršovstvo bude možno zvolit teprve tehdy, vydá-li synodní rada na žádost sboru souhlas s jeho volbou a bude-li v něm přiměřený počet virilních členů jmenovaných synodní radou.

(Pozn.: takové staršovstvo se liší od staršovstev ostatních farních sborů pouze tím, že polovina jeho členů není volena ve sboru, nýbrž je jmenována synodní radou. Staršovstvo po ustavení funguje v plném rozsahu jako staršovstva ostatních sborů.)

POOP připravil návrh změn CZ a řádů, které umožní zřizování a fungování strategických kazatelských míst ve smyslu schválené koncepce a synodní rada jej tímto předkládá 2. zasedání 34. synodu.

Součástí předložených úprav řádů je také plnění usnesení 1. mimořádného zasedání 34. synodu č. M12, kterým synod uložil synodní radě, aby ***našla způsob, jak hradit provozní náklady na strategická místa, tedy kromě odvodu do Personálního fondu.***

Tento úkol řešila strategická komise, která se jednomyslně shodla na tom, že nejvhodnějším zdrojem jsou solidární prostředky určené pro pomoc sborům s odvodem do Personálního fondu.

V současné době je Personální fond příjemcem jak příspěvku na činnost od MK ČR, tak restitučních náhrad. Jejich přerozdělování se řídí schválenými pravidly. Tato pravidla určují předpis odvodu do Personálního fondu i výši příspěvku do solidárních prostředků. S rostoucím předpisem se úměrně navyšuje i příspěvek. V tuto chvíli je zůstatek solidárních prostředků dostačující i k pokrytí těchto nákladů.

Koncepce strategických dlouhodobě podporovaných kazatelských míst je do jisté míry variantou solidarity, kterou známe v Personálním fondu prakticky od jeho vzniku. I z toho důvodu máme za to, že solidární prostředky jsou nejvhodnějším zdrojem k hrazení všech nákladů strategického místa.

B) Změny Církevního zřízení

CZ § 10

V Církevním zřízení § 10 se mění odstavec 1 a vkládá se nový odstavec 2 takto:

§ 10. Náhradní správní orgány

1. Stane-li se správní orgán církevního sboru nezpůsobilým k usnášení nebo zanedbává-li ~~trvale~~ **dlouhodobě** své povinnosti ~~ke škodě sboru~~, zastaví nadřízený správní orgán ~~na nezbytně nutnou dobu~~ jeho činnost a zřídí správní komisi **na dobu potřebnou k obnovení řádné správy sboru**. Může též správní orgán rozpustit a zařídit novou volbu. Odvolání proti těmto opatřením nemají odkladný účinek.
2. **Ve farním sboru, kde bylo rozhodnutím synodu zřízeno strategické kazatelské místo, zřídí synodní rada správní komisi, která spravuje sbor po dobu trvání strategického kazatelského místa, nebo do doby, než ve sboru bude na pokyn synodní rady zvoleno staršovstvo.**

CZ § 12

V Církevním zřízení § 12 se mění odstavce 9, 10, 11 a 13 takto:

§ 12. Faráři a jáhnové

9. Synodní rada může s farářem nebo jáhnem ukončit zaměstnanecký poměr v církvi písemnou výpovědí pouze z některého z níže uvedených důvodů, který musí být ve výpovědi výslovně uveden, a to:
  - a. nemůže-li farář nebo jáhen ze zdravotních důvodů po dobu delší než dvanáct po sobě jdoucích kalendářních měsíců řádně konat službu stanovenou povolací listinou sboru, který jej zvolil, nebo
  - b. přijme-li farář nebo jáhen jiný plnočasový pracovní úvazek, nebo
  - c. je-li zrušeno kazatelské místo, které farář nebo jáhen dosud zastával, nebo
  - d. zanikne-li povolání faráře nebo jáhna způsobem uvedeným v odstavci 8, nebo
  - e. zanikne-li povolání faráře nebo jáhna z důvodu, že ve farním sboru bylo synodem zřízeno strategické kazatelské místo, nebo**
  - f. e. rozhodla-li pastýřská rada svým nálezem, že farář nebo jáhen je zbaven úřadu v dosavadním sboru, nebo že ztratil způsobilost k ordinované službě faráře nebo jáhna.**
10. Výpověď z důvodu uvedeného v odstavci 9 pod písm. c) **a e)** může synodní rada dát, pokud se v církvi neuvolní jiné pracovní místo odpovídající jeho kvalifikaci a povolání, na které bude farář nebo jáhen zvolen do tří měsíců od zrušení kazatelského místa, které dosud zastával.
11. Výpovědní doba v případech uvedených v odst. 9 pod písm. a) je dvouměsíční a počíná běžet prvním dnem měsíce následujícího po doručení písemné výpovědi. V **ostatních** případech uvedených v odst. 9 ~~pod písm. b), c), d), e)~~, končí zaměstnanecký poměr posledním dnem měsíce, v němž byla faráři nebo jáhnovi doručena výpověď. Výpověď se považuje za doručenu i tehdy, odmítne-li ji farář nebo jáhen převzít před dvěma svědky. Faráři nebo jáhnovi, kterému byla dána výpověď, nenáleží žádné finanční náhrady ani odstupné kromě základního platu za výpovědní dobu.
13. V době, kdy farářka či jáhenka čerpá mateřskou dovolenou, a v době, kdy farářka, farář, jáhenka nebo jáhen čerpají rodičovskou dovolenou, nemůže s nimi synodní rada ukončit zaměstnanecký poměr výpovědí, ledaže by důvodem pro výpověď byl nález pastýřské rady dle odst. 9 písm. e) **f)** církevního zřízení.

CZ § 21

V Církevním zřízení § 21 se mění odstavec 4 a vkládá se nový odstavec 5 takto:

§ 21. Řízení a správa sboru a kazatelské stanice

1. Farní sbor (stručně sbor) je základní církevní jednotkou spojující v určitém obvodu členy církve v obecnství Slova a svátostí, víry a života, jakož i ke službě a práci při společných duchovních a církevních úkolech, schopnou hospodářsky zabezpečit své potřeby a podílet se na hospodaření celé církve.
2. Neplní-li sbor své základní funkce, musí být nadřízenými církevními orgány posouzeno, zda může dále samostatně působit.
3. Pro každý sbor je ustanoven farář nebo administrátor.
4. O zásadních věcech sboru **s výjimkou sboru, v němž bylo rozhodnutím synodu zřízeno strategické kazatelské místo**, rozhoduje sborové shromáždění. Správu sboru vykonává staršovstvo v čele s farářem nebo administrátorem a kurátorem.
- 5. Ve sboru, kde bylo rozhodnutím synodu zřízeno strategické kazatelské místo, vykonává správu sboru správní komise, jejímž virilním členem je farář na toto místo ustanovený. Před uplynutím doby, na niž bylo zřízeno strategické kazatelské místo, může synodní rada dát pokyn k volbě staršovstva. Virilním členem takového staršovstva je farář ustanovený ve sboru, polovinu zbývajících členů tvoří virilní členové jmenovaní synodní radou a druhou polovinu volí sborové shromáždění.**
6. Tam, kde není možné zřídit samostatný sbor, může být pro členy sboru žijící v diaspoře zřízena staršovstvem sboru se souhlasem seniorátního výboru kazatelská stanice. Konají se v ní pravidelná bohoslužebná a katechetická shromáždění a ostatní pravidelná sborová práce.

7. Kazatelskou stanici spravuje staršovstvo sboru, který ji zřídil. Členové kazatelské stanice mají ve staršovstvu sboru poměrný počet zástupců. V případě potřeby si kazatelská stanice může zvolit vlastní výbor.
8. Zrušit kazatelskou stanici může staršovstvo sboru se souhlasem seniorátního výboru.
9. K duchovenské práci v diaspoře může staršovstvo sboru dočasně zřizovat místa duchovenské služby.

Dosavadní odstavce 5–8 se přečíslovají na 6–9.

CZ § 25

V Církevním zřízení § 25 se mění odstavec 1 takto:

§ 25. Seniorátní shromáždění (konvent)

1. Členy konventu jsou:
  - a. poslanci volení staršovstvy sborů seniorátu;
  - b. jeden člen správní komise, případně jeden člen staršovstva z každého sboru v seniorátu, kde bylo rozhodnutím synodu zřízeno strategické kazatelské místo**
  - c. b. všichni faráři seniorátu samostatně spravující sbory a jáhnové povolání ke službě v administrovaném sboru;**
  - d. e. ostatní faráři a jáhnové působící v seniorátu, jimž konvent přizná členství;**
  - e. d. kaplani, kteří jsou členy některého ze sborů seniorátu a jimž konvent přizná členství.**
  - f. e. členové seniorátního výboru**

C) Změny církevních řádů a dalších norem

➤ Změny Řádu o správě církve

ŘSC čl. 3

Synod usnáší změnu Řádu o správě církve čl. 3. Do čl. 3 se vkládá nový odstavec 4 tohoto znění:

Čl. 3. Zřízení a zrušení kazatelského místa

- 4. V církevním sboru může synod za podmínek stanovených řády zřídit strategické kazatelské místo. Ve farním sboru se toto místo zřizuje vedle již existujícího kazatelského místa, jež není možné obsadit po dobu, na niž je zřízeno strategické kazatelské místo. Je-li původní kazatelské místo ke dni zřízení strategického kazatelského místa obsazeno farářem či jáhmem, povolání faráře nebo jáhna ve farním sboru k tomuto dni zaniká.**

Následující odstavce se příslušně přečíslovají.

ŘSC čl. 12

Synod usnáší změnu Řádu o správě církve čl. 12. Do čl. 12 se vkládá nový odstavec 2 tohoto znění:

Čl. 12. Jmenování a působnost správní komise

- 2. Ve sboru, kde bylo rozhodnutím synodu zřízeno strategické kazatelské místo, vykonává správu sboru správní komise, kterou jmenuje synodní rada z farářů a starších ČCE a z členů příslušného sboru. Farář ustanovený na toto místo je virilním členem komise a musí být jejím předsedou nebo místopředsedou.**

Následující odstavce se příslušně přečíslovají.

ŘSC čl. 21

Synod usnáší změnu Řádu o správě církve čl. 21. Do čl. 21 se vkládá nový odstavec 2 tohoto znění:

Čl. 21. Působnost sborového shromáždění

- 2. Ve sboru, kde bylo rozhodnutím synodu zřízeno strategické kazatelské místo, přísluší sborovému shromáždění pouze jednat o životě a stavu farního sboru na základě zprávy předložené správní komisí, případně staršovstvem, a usnášet se o podaných návrzích. Další úkoly vyjmenované v odst. 1 může sborové shromáždění plnit jen na výslovný pokyn synodní rady.**

ŘSC čl. 22 odst. 1

Synod usnáší změnu Řádu o správě církve čl. 22 odst. 1. Dosavadní odst. 1 se mění takto:

Čl. 22. Členství ve staršovstvu

1. V každém farním sboru s výjimkou sboru, v němž bylo rozhodnutím synodu zřízeno strategické kazatelské místo, musí být zřízeno staršovstvo.

ŘSC čl. 27

Synod usnáší změnu Řádu o správě církve čl. 27. Do čl. 27 se vkládá nový odstavec 2 tohoto znění:

Čl. 27. Členství v konventu

2. Farní sbor, v němž bylo rozhodnutím synodu zřízeno strategické kazatelské místo, vysílá na zasedání konventu jednoho člena správní komise, případně jednoho člena staršovstva.

ŘSC čl. 35 odst. 1

Synod usnáší změnu Řádu o správě církve čl. 35 odst. 1. Dosavadní odst. 1 se mění takto:

Čl. 35. Působnost seniora

1. Kromě úkolů stanovených Církevním zřízením přísluší seniorovi:
  - a. instalovat faráře a jáhny, uvádět je v úřad, udělovat jim dovolenou a oznamovat to synodní radě
  - b. starat se o administraci uprázdněných sborů a po projednání se staršovstvem uprázdněného sboru a seniorátním výborem ustanovovat administrátory s výjimkou administrátorů ve sborech, v nichž bylo rozhodnutím synodu zřízeno strategické kazatelské místo
  - c. starat se o řádné předání a převzetí správy farních sborů v seniorátě
  - d. starat se o řádné vedení kanceláře seniorátu

ŘSC čl. 39 odst. 1

Synod usnáší změnu Řádu o správě církve čl. 39 odst. 1. Do odst. 1 se vkládá nové písmeno h) v tomto znění:

Čl. 39. Působnost synodu

1. Kromě úkolů stanovených Církevním zřízením přísluší synodu zejména:
  - h. volit faráře sborů, v nichž bylo rozhodnutím synodu zřízeno strategické strategické místo,

Dosavadní písmena h–r se mění na i–s.

ŘSC čl. 45 odst. 1

Synod usnáší změnu Řádu o správě církve čl. 45 odst. 1. Do odst. 1 se vkládá nové písmeno c) v tomto znění:

Čl. 45. Působnost synodní rady

1. Kromě úkolů stanovených Církevním zřízením přísluší synodní radě zejména:
  - c. ve sborech, v nichž bylo rozhodnutím synodu zřízeno strategické kazatelské místo, plnit úkoly sborového shromáždění vyjmenované v čl. 21 odst. 1, s výjimkou těch, které svým rozhodnutím uložila sborovému shromáždění příslušného sboru.

Dosavadní písmena c–aa se mění na d–bb.

➤ Změny Řádu pro kazatele**ŘK čl. 4**

Synod usnáší změnu Řádu pro kazatele čl. 4. Do čl. 4 se vkládá nový odstavec 2 tohoto znění:

Čl. 4. Volby farářů a jáhnů

2. Faráře sborů, v nichž bylo rozhodnutím synodu zřízeno strategické kazatelské místo, volí synod obdobně jako faráře povšechného sboru. Kandidáty navrhuje synodní rada.

Následující odstavce se příslušně přečísují.

ŘK čl. 6

Synod usnáší změnu Řádu pro kazatele čl. 6. Dosavadní čl. 6 se mění takto:

Čl. 6. Ukončení služby faráře nebo jáhna ve sboru

1. Služba faráře nebo jáhna v církevním sboru končí:
  - a. dnem jeho povolání do jiného sboru, nebo
  - b. dnem sjednaným v dohodě o ukončení zaměstnaneckého poměru v církvi, nebo
  - c. dnem, kdy uplyne doba stanovená v CZ § 12 odst. 8, nebo
  - d. ~~dnem, kdy uplyne výpovědní doba stanovená v CZ § 12 odst. 11 s výjimkou případů, kdy povolání kazatele ke službě ve sboru skončí způsobem stanoveným v CZ § 12 odst. 8, nebo~~
  - d. dnem, k němuž uplyne výpovědní doba stanovená v CZ § 12 odst. 11, byl-li farář nebo jáhnu synodní radou ukončen zaměstnanecký poměr v církvi výpovědí z důvodů uvedených v CZ § 12 odst. 9 písm. a) nebo b), nebo
  - e. dnem, k němuž bylo zrušeno kazatelské místo, které farář nebo jáhen zastával, nebo
  - f. dnem, k němuž bylo ve farním sboru zřízeno strategické kazatelské místo, nebo
  - g. dnem, k němuž se stává účinným rozhodnutí pastýřské rady o zbavení faráře nebo jáhna úřadu v dosavadním sboru nebo o ztrátě způsobilosti faráře nebo jáhna k ordinované službě, nebo
  - h. dnem, k němuž byl farář nebo jáhen postaven mimo službu podle CZ § 12 odst. 14, nebo
  - i. ~~e-~~ dnem, kdy uplyne lhůta stanovená v CZ § 12 odst. 12 písm. b).
2. Rezignaci nebo návrh dohody o ukončení zaměstnaneckého poměru v církvi, a to i bez udání důvodů, podává farář nebo jáhen synodní radě a dá ji na vědomí staršovstvu. Synodní rada o ní bezodkladně uvědomí seniorátní výbor.
3. Rezignaci podává farář nebo jáhen zejména, hodlá-li odejít do výslužby nebo do jiného zaměstnání.

ŘK čl. 7

Synod usnáší změnu Řádu pro kazatele čl. 7. Do čl. 7 se vkládá nový odstavec 2 tohoto znění:

Čl. 7. Administrace a zastupování

2. Není-li obsazeno místo faráře sboru, v němž bylo rozhodnutím synodu zřízeno strategické kazatelské místo, nemůže-li farář spravovat takový sbor po dobu delší než 3 měsíce, je-li farář rozhodnutím synodní rady postaven mimo službu, ustanoví administrátora sboru po projednání se seniorem synodní rada. Ustanovený administrátor je povinen tuto funkci přijmout a řádně ji vykonávat. Administrátor uzavírá se synodní radou smlouvu o náplni práce administrátora.

Následující odstavce se příslušně přečísľují.

➤ Změny Jednacího a volebního řádu**JVŘ čl. 8**

Synod usnáší změnu Jednacího a volebního řádu čl. 8. Do čl. 8 se vkládá nový odstavec 3 tohoto znění:

Čl. 8. Volby ve sborovém shromáždění

3. Volby staršovstva ve sboru, kde bylo rozhodnutím synodu zřízeno strategické kazatelské místo, připravuje na pokyn synodní rady správní komise, kterou synodní rada ve sboru zřídila. Polovinu členů staršovstva takového sboru tvoří virilní členové jmenovaní synodní radou.

Následující odstavce se příslušně přečísľují.

➤ Změny Pravidel zřizování a rušení kazatelských míst

PZRKM

Synod usnází změnu Pravidel zřizování a rušení kazatelských míst. Do PZRKM se vkládá nový článek 5 tohoto znění:

Čl. 5 Zřízení strategického kazatelského místa

1. Strategické kazatelské místo může být synodem zřízeno ve farním sboru, kde vlivem vnitřních či vnějších okolností došlo k takovému poklesu aktivity sborového života, že je existence sboru ohrožena, přičemž strategickým zájmem ČCE je, aby byla sborová práce na tomto místě obnovena.
2. Strategické kazatelské místo může být synodem dále zřízeno tam, kde se sborová práce dosud nekoná, ale strategickým zájmem ČCE je, aby se konala.
3. Synod může zřídit jen takové strategické kazatelské místo, které odpovídá strategickému plánu ČCE.
4. Strategický plán schvaluje synod na základě návrhu předloženého synodní radou. Synodní rada vychází při přípravě strategického plánu ze základního poslání ČCE, přičemž zohledňuje současný náboženský, demografický, sociální a kulturní charakter jednotlivých regionů. Při tvorbě návrhu strategického plánu synodní rada také přihlíží k připomínkám seniorátních výborů.
5. Počet, rozmístění a časový výhled jednotlivých zřizovaných strategických kazatelských míst vychází ze strategického plánu a zohledňuje potřeby jednotlivých seniorátů.
6. Strategické kazatelské místo zřizuje synod. Návrh na zřízení strategického kazatelského místa podává synodní rada po projednání s příslušným seniorátním výborem a správní radou Personálního fondu.
7. Součástí návrhu na zřízení strategického kazatelského místa je projekt, který formuluje cíle, postup, časový harmonogram kroků nutných pro dosažení stanovených cílů a zřetelně formulovaná kritéria, která umožní zhodnotit, zda bylo stanovených cílů dosaženo. Součástí projektu je též odhad mzdových a provozních nákladů a návrh, jak budou tyto náklady hrazeny. Z odůvodnění projektu musí být patrné, že návrh na zřízení strategického kazatelského místa odpovídá strategickému plánu ČCE.
8. Strategické kazatelské místo se zřizuje na dobu pěti až patnácti let. Doba, na niž je strategické kazatelské místo zřízeno, začíná běžet dnem, kdy na toto místo nastoupí povoláný farář. Pokud není na takto zřízené kazatelské místo povolán farář do pěti let od rozhodnutí synodu, strategické kazatelské místo zaniká.
9. Synod může dobu, na niž bylo strategické kazatelské místo zřízeno, na návrh synodní rady prodloužit, a to i vícekrát, přičemž však celková doba trvání strategického kazatelského místa nesmí přesáhnout patnáct let. Návrh na prodloužení musí obsahovat posouzení dosavadního plnění cílů stanovených v návrhu na zřízení strategického kazatelského místa, jakož i celkové posouzení dosavadního rozvoje sborové práce. Návrh na prodloužení strategického kazatelského místa musí být projednán s příslušným seniorátním výborem a se správní radou Personálního fondu.

Dosavadní čl. 5 se přečísluje na čl. 6.

➤ Změny Statutu Personálního fondu

SPF čl. 3 odst. 5

Synod usnází změnu Statutu Personálního fondu čl. 3 odst. 5. Do odst. 5 se vkládá nové písmeno h) v tomto znění:

Čl. 3 Správní rada Personálního fondu

5. Správní rada PF plní především tyto úkoly:
  - h. vyjadřuje se k návrhu na zřízení a prodloužení strategického kazatelského místa.**

SPF čl. 7 odst. 1

Synod usnáší změnu Statutu Personálního fondu čl. 7 odst. 1. Dosavadní odst. 1 se mění takto:

Čl. 7 Solidarita sborů

1. Farní sbor, který se ocitl ve finanční tísní a není schopen provést povinný odvod do Personálního fondu, může požádat o příspěvek na odvod do Personálního fondu ze solidárních prostředků. Ze solidárních prostředků je hrazen rovněž odvod za podporované, a-misijní a strategické kazatelské místo včetně provozních nákladů strategického kazatelského místa, pokud synod nestanoví jinak.

D) Strategický plán ČCE

1. zasedání 34. synodu v rámci usnesení č. 54 též uložilo synodní radě, aby ***v návaznosti na přijatou koncepci strategických dlouhodobě podporovaných kazatelských míst zahájila přípravu strategického plánu ČCE.***

Synodní rada pověřila přípravou strategického plánu strategickou komisi, která od února 2016 pracuje ve složení Roman Mazur (předseda), Daniel Fojtů (místopředseda), Miloslav Běťák, Michal Kitta, Martin Kocanda, Miroslav Maňák, Miroslav Pfann, Petr Sláma, Petr Šilar, Vladimír Zikmund a Daniel Ženatý. Komise se schází pravidelně v měsíčních intervalech.

Synodní rada chce strategický plán ČCE synodu předložit co nejdříve, pokud možno 3. zasedání 34. synodu v roce 2017.

E) Návrhy usnesení

Synodní rada předkládá synodu následující návrhy usnesení:

1. ***Synod ukládá synodní radě, aby zahájila řízení o změnách CZ § 10, § 12, § 21 a § 25 předložených v tisku č. 18/6 na str. 1–3.***
2. ***Synod ukládá synodní radě, aby 3. zasedání 34. synodu předložila související návrhy změn církevních řádů.***
3. ***Synod bere na vědomí zprávu o přípravě strategického plánu ČCE a ukládá synodní radě předložit další zprávu 3. zasedání 34. synodu.***